

Псков ОБЛАСТЬ. Калбак экраныг «Спутник» деп чаа кинотеатр Велюке Луки хоорайныг чараш бажмынарның бирээни. Тус черниг архитекторлары кинотеатрның бажмынын даштык шичинчээ хоорайныг ийити хевир байдалыг таврыштыр төлөсөлөн чогаат-
жаныр. Чоокта чаа «Спутник» театр контролёрлар чоокка аймаалан эгелесен.
ЧУРУКТА: калбак экраныг «Спутник» деп чаа кинотеатр.
Фото К. Богдановтун. СЭТА-ның фотохрониказы.

Даамай хөдөлишикин бан уржукка чедирер

(Мал кыштагладышкыныга оелткел дугайнда рейд).

— Ниятинин малын чылыг кыштагладышкыныг биле чогуур үезинде хандырын барымдаалаа, чаа калбаарыг тудушкуну, эртен чылын чедир кылдынмаан инек кажаазын доозарын, бода малдың эрги кажаазының капитал септелгезин тудуг бригаданын күжү-биле октябрь 15-те дооза турар. Бо ажылга тудуужуларыг эволюлар тускайлаан, чарышка шыгараан эволюларга 150, 100, 50 рубльдиг акша шаандаларын тургузар, муракчыларга база акша шаандалды тыпсыр. Ол ышкаш шээр малдың бүгү кодонанының кажаазларына үрмек септелгезин, көрөкч копарып артарган ол-ла хуусада койжуларның күжү-биле чорудар—деп Чөөн-Хемчик районун Сталин аттыг колхозтун баштаар черинин, партия өгө организациязының болгаш Хайыракан кедээ Советтин каттыкчан хураанын шийттирип хүлээн алган.

Тудуг бригаданын кежигүнелери дөрт эволюга хурааттыглан, тус-тус чактарда ажылдап турар. Дөртүдө сүт-бараан фермазында чаа инек кажаазын, эрги кажаазынын шифер-биле кырылап дооза. Эрги инек кажаазынын иштин шылдап турар. Хаванын эрги кажаазынын иштин цемент-биле шаллап, клеткалар кылып турар. Бо чылын тудууган 10.000 куш турар кажаазын чедир кылдып доозарын биле эш Шойбаланын эволюу ажылдап турар. 600 баш хойга чаа кажаазын тудуп, сүт-бараан фермазында эш Хезининге уурткан херэженер эволюу база шалыпкын чорудуп турар. Фермада өдөк бөлөр, аар-саар чыгылаашкын кылдырып үчөткөн эш Хезининге ууртуугазы-биле саанчылар чорудуп, ам доозарында четкен.

Моон-биле кады шээр малдың эрги кажаазынын септелгезин, эргаларынын тудушкуну ындыг-ла дүргөн темпде эвес. Эш Бадарчыны кадарганы меринес хойларыг кажаазыга капитал-септелге негеттирип турар. Оң септелгезин рай-күсүмүнүг коллективни шифер-биле кылдырып алаан болза-да, амдыгач чедир эгелесен. Шээр малдың ам куш кодонаныга тудар чаа кажаазларыг тудуу эгелесен.

Мал чедиринди белеткел колхозта багай чоруттувун турар. Силос планын чүтле куургуза ногаан мас-сазы-биле күөсөдип алып хөөн колхозтун удурткучуларыга турган, а херек кырында 2300 тонна силос саздынып, планга 700 тонна чедир белеткетишкен. Савад бөлүшкүндө тускай эволюу тургусса-да, чүтлө ол шаа хире сараат савап белеткетишкен.

Кыштагладышкыга белеткел ажылы «Хорум-Даг» колхозта чоруп турар болза-да, шийтирилди хемчегер алдынып турар. Мал чедирер белеткериңиз планын колхоз күөсөдип ала-да, кыштагларже оң сөүртүлдүг чаа эгелесен. Савад малга 3 кажаазынын тудушкуну доозуу турса, ам ийн кодан хойнуу кажаазыны билинмес. Каш чылар дургузунда тудуу доозулаан Дүн-Теректе инек кажаазының кыры ам-да муштаатынмаан. Шээр малдың эрги кажаазына септелгелер болгаш «лек бөлүшкү» өжүк чоруп турар.

Малчылар чурттаар бажмынарның тудушкуну чедир септелгезин колхоз баштаар чери, кедээ Совет четпес сагыш салып турар. Дүн-Теректе бо чылын ажылга

кырыр чаа сүт-бараан фермазын ажилдакчыларыга чуртталга бажмынари чедиреш. Шээр малдың 5 кыштагларында койжуларга чуртталга бажмын шуут чок.

Эрги кажаазларга дезинфекция чоруттувунмаан. Кудурга болгаш өскө-да азырларга удуу колхозтун бүгү шээр малы чүдүтүмөөн.

«Кызыл тараачын» колхоз районда хей малдыг ажыла-агыл. Илдың турбуже, ында малды чылыг болгаш тодуг кыштагладышкыныг хандырыгыг сагыш салдыныкыны эң кошкак. Чамдык чикеттери манча айтырга ындыг: Чам-Терек сүт-бараан фермазын чалын-ла эгелесен бызаа кажаазының кыры ам-да дуглатынмаан. Инда кажаазлар кырылаары-биле инек эгелесинде өкчөп алган хей сангы шифер ажылдаптынмаан. Сангычлар, кадарчылар чурттаар бажмынарның кадоовкалары, кырылаары чок, чугайлаттынмаан. Соңгаларының рамалары чыгыш кызыл, чамдыкларының рамалары чок. Бажмын бүртүлдө туйбү-биле кылган печкалар чок. Бара-Сүт Аксында фермазын 100 иек турар кажаазына соңгалар кылдынмаан карагыч хөдөр. Ол кажаазын көржени копартынмаан.

Сүт хүлээн алып бажмын кырылап буюлган болгаш ишти арыглаттынмаан. Чаа бажмын негешчелеринден ол фермазын ажилдакчыларыга чуртталга бажмынари чедиреш. Эртен чыдарда ышкаш саанчылар бичин бажмынарга сымалдакып кыштагына таварышп турар. Сангыч эш Шейл чурттаар бажмын-биле хандырынмаан. Фермазын бөлүп алган хей оваа эрөөн мал тардыр билиш каан. Ол катал бөлдүмөөн.

Бара-Сүтте № 3 сүт-бараан фермазында байдал база эки эвес. Эрги инек кажаазынын хаванын бедирер көрдүсө-да, апаз хол дөгбөөн. Оң кырын тугаан ыштары хертейгеш, сыйлап дүжериңиз кырыла. Кажаазының ишти аштанткан болгаш элек бөлдүмөөн. Инда чуртталга бажмынари өскө фермазыннан дөрдөдөй турар. Саангыч-Алааста эш Аммал-оолдун (мол-дурга кадарчы) кыштаанда септелге кылдынмаан, кажаа иштин копарыган болгаш элек бөлдүмөөн.

Шээр малдың кодонаныга негешчелер 2 кажаа тудары көрдүнгөн болза-да, оларын тудууче күштер организациязынмаан. Чамдык кыштагыларын эрги кажаазынын алдыг тудары негеттирип турар. Хойжуларга чаа чуртталга бажмынари тудуушкуну болгаш эргеринге септелге кылбаан. Бажмазарын дезинфекцилесен.

Мал кыштагладышкыныга белеткелдерин баштаар черге, кажаа Советке чугаалакын көрсө-да, оң сөүртүлдүг дөш хемчегер алдынып турар. Колхозтун ишти мал бригаданын бригадирин эш Сангыч-оол, зоотехник эш Дашай-оол «Юттарының харымдар участогунун» ажылын шуут уткан турда, баштаар чер (даргаи эш Ойдунаа) олар-биле илтежи олурбунаан.

Мал чедиринди белеткел колхозта тон багай: ситенин 63 хуу, силоску чүтлө 33,5 хуу күтүскөн. Савад бөлөр амыл организас чок чоруп турар. Белеткетиңиз синеңге камгалал, хайыраан тургустунмаан. Оң уланыдан Бай-Талда болгаш Кызыл-Хандыда элөөн хей сарааттарын мал чып, үрей басып турар.

«Коммунизм өрүк» колхозта мал кыштагладышкыныга белеткел

өскөрдөрдө эвес. Бода-да, шээр-да малдың кажаазы белеткетишпей турар. Бода малдың сагбас кодонанын кажаа кыштагынын амдыга чедир шийтирилесен. Малчыкка амыл инектер кыштадыр деп турар-да, апаз чекче инекти тургузары тодоратынмаан. Инда удуу инек кажаазына септелге кылдынмаан, кыры шаарам, ишти 20—30 сантиметр кылын малгаш-биле доодунган. Өскөти чаа-ла бөлүп турар. Ол инектиг кадарчы эш Чамыял «кажаа-хорра-даа» бөлөк эвес, кажаазын иштин аштарыга күжүгү чедиреш. Бөзүн бо кыштагынын чөөгүндө белеткетиңиз тудуу-даа ситен чок»—деп мунгадап чугаалады. Эш Чамыяны чурттаар таарычылгы бажмын-биле хандыры-маан. Шык-Бажы сүт-бараан фермазында кылдырган амыл кончуг хояр. Кажаазлары чыгылаттынмаан.

Мал кажаазынын тудуу колхозта багай чоруттувун турар. Кылдынып турар кажаазлардан аныгда, планда көрдүнгөн ам-да 4 кажаазын тудууна хол дөгбөөн. Эрги кажаазынын септелгезин өжүк чоруп турар.

— Мөң кыштаам—Кызыл-Кожгар олар-биле байлак чер чүве. Ич-чалза-да ай болгаш күс дургузунда оң оларын бөстиң колхозтун болгаш «Хорум-Даг» колхозтун чыгыш таварыг олттап каапкан. Инда хой кажаазын алгылар ужурулу турда, оң сагыш салдынмаан—деп хойжу эш М. Шенгир-оол хонду-даны илеретти. Ол ышкаш хойжу эш Д. Седен база кыштаг талазы-биле бергедер байдалын чугаалап турар. Шээр малга беш кодан негешчел турда-ла оларын кажаа кыштадыры амдыга чедир дөрт шийтирилесен.

Колхоз силос планын күтүскөн. Силоску кык-сула-биле күтүскөн амыл деп көрдөн турар-да, 90 аяк гектар сула хар алдында барган.

Чөөн-Хемчик районун өскө-даа колхозтарында мал кыштагладышкыныга белеткелдер кошкак чорутууп турар. Районун кедээ ажилдагы инспекциянын начальниги эш Борисов, кол зоотехник эш Самбал кыштагладышкыга белеткелде шыдажыр аржакыг чедирештирип чыгдырып талазы-биле ыштыг хемчегер алып хамаан чок, харын районда байдалы шуут болбостер.

Амыл байдал болза даамайлаар чоруктан шуут чылаарын негешчелер турар. Сентябрь 27-де районунуг инспекторине удуу хар чатган чорук кыштыг берге уруктарынын баш удуу чорутууп турар. Бо байдал районунуг партия, совет организациязынын болгаш колхозтарынын баштаар черлеринин талазында шийтирилди хемчегер алынып, мурунку удуу ышкаш даамайлаар чорукту бөлдүрбөзүн сагылдырып турар.

«Шынын» рейд бригадасы: С. БАДАРЧЫ—Сталин аттыг колхозтун хойжуу, район Советиниң депутатта. И. КӨН—Сталин аттыг колхозтун саанчыг, Д. ЧАМЫЯЛ—«Хорум-Даг» колхозтун ревизи комиссиязынын даргазы, К. ООЛАН—Чыргакы кедээ Советтин депутатта. Х. САМБУУ—«Коммунизм өрүк» колхозтун колхозчуу, С. ТЕЛГЕР-ООЛ—«Кызыл тараачын» колхозтун ревизи комиссиязынын даргазы, К. УЯНУПАН—«Кызыл тараачын» колхозтун хойжуу, К. СЕДИП—район Советиниң депутатта, М. СЕВЕН—«Шынын» корреспондентини.

„Күш-ажылдың хостуу“ КОЛХОЗТА

ЧАА ЭМНЕЛГЕ БАЖЫҢЫ
Колхозтун төвт «Торгалыг» сурда кижэ эмнегезиниң дегем, таарычылгы өрөөлдеринг чаа тудуу доозулан. Оң шалаларын, соңгаларын болгаш эжиетерин бүрүн дозулап бузаан, долгандыр херимин база кылган.

Ук тудуг элөөн үелерде улажып, ажылгала кирер хуусаазы эртен болжол, оң кылдынган шынары багай эвес. Бажмынын иштинде бус-чымылга системанын база тургускан.

Ук тудуг элөөн үелерде улажып, ажылгала кирер хуусаазы эртен болжол, оң кылдынган шынары багай эвес. Бажмынын иштинде бус-чымылга системанын база тургускан.

Эмнеге бажмының ол тудуу кылдырыгы биче эвес күш болгаш херенги кирген. Ол болза бистиң партия болгаш чымылгыч совет кижэ, ажылчы чон дөш удуу сагыш-салдыныкынын түниел болур.

ЧОННУҢ ХУНДУТКЕЛИНДЕ

Федор Картин эртен чылын Совет Армияның албан хүдөлгезинде калжып келгеш, ол-ла доран Удуу-Хем райкүсүмөкү култура кидилинге барган. Мурунда бөлүгү мергежени кино-механиктер ажилдарын илереткен амыл өдүгү күзелин култура кидилин хандырган.

Эш Картин бөлүгүн төрөөн колхозта кино-механиктер, ам чыл хире ажилдап турар. Чоннуң мурунуга бараан бөлүгүндө үнелгү чүве чогуу ол эки билин.

Колхозтун алаузда турум кино доктаама ажилдаптынмаан, мал фермаларыга, бригадаларга чаа-чаа киноларын чедирип, оң ужуу-утканын чоңга таймылдырап турар.

«Коммунизм өрүк» колхозтун анык дилинги колхозчу М. Бичев-оол бөлүгүн колхозтун пилорамазына ажилда-ла 4 чыл болган. Ол бо чылын бөт өрөдиге-биле тракторну өрөнип алган. Оңу өрөнгезиниң шыгалдазын ол чедирештирип туткан, ам тракторист эргени чедип алган.

Колхоз баштаар чери пилорамада «ДТ-28» деп тракторну бижылгаан. Бичев-оол тракторну башкарышыла, пилораманы ажилдадып турар. Анык дилинги бо чылын 9 айлар дургузунда 1800 кубометр маштыг дилдирген. Колхоз тудуун, Чөөн-Хемчик район.

«Коммунизм өрүк» колхозтун анык дилинги колхозчу М. Бичев-оол бөлүгүн колхозтун пилорамазына ажилда-ла 4 чыл болган. Ол бо чылын бөт өрөдиге-биле тракторну өрөнип алган. Оңу өрөнгезиниң шыгалдазын ол чедирештирип туткан, ам тракторист эргени чедип алган.

Колхоз баштаар чери пилорамада «ДТ-28» деп тракторну бижылгаан. Бичев-оол тракторну башкарышыла, пилораманы ажилдадып турар. Анык дилинги бо чылын 9 айлар дургузунда 1800 кубометр маштыг дилдирген. Колхоз тудуун, Чөөн-Хемчик район.

«Коммунизм өрүк» колхозтун анык дилинги колхозчу М. Бичев-оол бөлүгүн колхозтун пилорамазына ажилда-ла 4 чыл болган. Ол бо чылын бөт өрөдиге-биле тракторну өрөнип алган. Оңу өрөнгезиниң шыгалдазын ол чедирештирип туткан, ам тракторист эргени чедип алган.

Колхоз баштаар чери пилорамада «ДТ-28» деп тракторну бижылгаан. Бичев-оол тракторну башкарышыла, пилораманы ажилдадып турар. Анык дилинги бо чылын 9 айлар дургузунда 1800 кубометр маштыг дилдирген. Колхоз тудуун, Чөөн-Хемчик район.

«Коммунизм өрүк» колхозтун анык дилинги колхозчу М. Бичев-оол бөлүгүн колхозтун пилорамазына ажилда-ла 4 чыл болган. Ол бо чылын бөт өрөдиге-биле тракторну өрөнип алган. Оңу өрөнгезиниң шыгалдазын ол чедирештирип туткан, ам тракторист эргени чедип алган.

Колхоз баштаар чери пилорамада «ДТ-28» деп тракторну бижылгаан. Бичев-оол тракторну башкарышыла, пилораманы ажилдадып турар. Анык дилинги бо чылын 9 айлар дургузунда 1800 кубометр маштыг дилдирген. Колхоз тудуун, Чөөн-Хемчик район.

«Коммунизм өрүк» колхозтун анык дилинги колхозчу М. Бичев-оол бөлүгүн колхозтун пилорамазына ажилда-ла 4 чыл болган. Ол бо чылын бөт өрөдиге-биле тракторну өрөнип алган. Оңу өрөнгезиниң шыгалдазын ол чедирештирип туткан, ам тракторист эргени чедип алган.

Колхоз баштаар чери пилорамада «ДТ-28» деп тракторну бижылгаан. Бичев-оол тракторну башкарышыла, пилораманы ажилдадып турар. Анык дилинги бо чылын 9 айлар дургузунда 1800 кубометр маштыг дилдирген. Колхоз тудуун, Чөөн-Хемчик район.

«Коммунизм өрүк» колхозтун анык дилинги колхозчу М. Бичев-оол бөлүгүн колхозтун пилорамазына ажилда-ла 4 чыл болган. Ол бо чылын бөт өрөдиге-биле тракторну өрөнип алган. Оңу өрөнгезиниң шыгалдазын ол чедирештирип туткан, ам тракторист эргени чедип алган.

Колхоз баштаар чери пилорамада «ДТ-28» деп тракторну бижылгаан. Бичев-оол тракторну башкарышыла, пилораманы ажилдадып турар. Анык дилинги бо чылын 9 айлар дургузунда 1800 кубометр маштыг дилдирген. Колхоз тудуун, Чөөн-Хемчик район.

«Коммунизм өрүк» колхозтун анык дилинги колхозчу М. Бичев-оол бөлүгүн колхозтун пилорамазына ажилда-ла 4 чыл болган. Ол бо чылын бөт өрөдиге-биле тракторну өрөнип алган. Оңу өрөнгезиниң шыгалдазын ол чедирештирип туткан, ам тракторист эргени чедип алган.

Колхоз баштаар чери пилорамада «ДТ-28» деп тракторну бижылгаан. Бичев-оол тракторну башкарышыла, пилораманы ажилдадып турар. Анык дилинги бо чылын 9 айлар дургузунда 1800 кубометр маштыг дилдирген. Колхоз тудуун, Чөөн-Хемчик район.

«Коммунизм өрүк» колхозтун анык дилинги колхозчу М. Бичев-оол бөлүгүн колхозтун пилорамазына ажилда-ла 4 чыл болган. Ол бо чылын бөт өрөдиге-биле тракторну өрөнип алган. Оңу өрөнгезиниң шыгалдазын ол чедирештирип туткан, ам тракторист эргени чедип алган.

Колхоз баштаар чери пилорамада «ДТ-28» деп тракторну бижылгаан. Бичев-оол тракторну башкарышыла, пилораманы ажилдадып турар. Анык дилинги бо чылын 9 айлар дургузунда 1800 кубометр маштыг дилдирген. Колхоз тудуун, Чөөн-Хемчик район.

«Коммунизм өрүк» колхозтун анык дилинги колхозчу М. Бичев-оол бөлүгүн колхозтун пилорамазына ажилда-ла 4 чыл болган. Ол бо чылын бөт өрөдиге-биле тракторну өрөнип алган. Оңу өрөнгезиниң шыгалдазын ол чедирештирип туткан, ам тракторист эргени чедип алган.

Колхоз баштаар чери пилорамада «ДТ-28» деп тракторну бижылгаан. Бичев-оол тракторну башкарышыла, пилораманы ажилдадып турар. Анык дилинги бо чылын 9 айлар дургузунда 1800 кубометр маштыг дилдирген. Колхоз тудуун, Чөөн-Хемчик район.

«Коммунизм өрүк» колхозтун анык дилинги колхозчу М. Бичев-оол бөлүгүн колхозтун пилорамазына ажилда-ла 4 чыл болган. Ол бо чылын бөт өрөдиге-биле тракторну өрөнип алган. Оңу өрөнгезиниң шыгалдазын ол чедирештирип туткан, ам тракторист эргени чедип алган.

Колхоз баштаар чери пилорамада «ДТ-28» деп тракторну бижылгаан. Бичев-оол тракторну башкарышыла, пилораманы ажилдадып турар. Анык дилинги бо чылын 9 айлар дургузунда 1800 кубометр маштыг дилдирген. Колхоз тудуун, Чөөн-Хемчик район.

«Коммунизм өрүк» колхозтун анык дилинги колхозчу М. Бичев-оол бөлүгүн колхозтун пилорамазына ажилда-ла 4 чыл болган. Ол бо чылын бөт өрөдиге-биле тракторну өрөнип алган. Оңу өрөнгезиниң шыгалдазын ол чедирештирип туткан, ам тракторист эргени чедип алган.

Колхоз баштаар чери пилорамада «ДТ-28» деп тракторну бижылгаан. Бичев-оол тракторну башкарышыла, пилораманы ажилдадып турар. Анык дилинги бо чылын 9 айлар дургузунда 1800 кубометр маштыг дилдирген. Колхоз тудуун, Чөөн-Хемчик район.

«Коммунизм өрүк» колхозтун анык дилинги колхозчу М. Бичев-оол бөлүгүн колхозтун пилорамазына ажилда-ла 4 чыл болган. Ол бо чылын бөт өрөдиге-биле тракторну өрөнип алган. Оңу өрөнгезиниң шыгалдазын ол чедирештирип туткан, ам тракторист эргени чедип алган.

Колхоз баштаар чери пилорамада «ДТ-28» деп тракторну бижылгаан. Бичев-оол тракторну башкарышыла, пилораманы ажилдадып турар. Анык дилинги бо чылын 9 айлар дургузунда 1800 кубометр маштыг дилдирген. Колхоз тудуун, Чөөн-Хемчик район.

«Коммунизм өрүк» колхозтун анык дилинги колхозчу М. Бичев-оол бөлүгүн колхозтун пилорамазына ажилда-ла 4 чыл болган. Ол бо чылын бөт өрөдиге-биле тракторну өрөнип алган. Оңу өрөнгезиниң шыгалдазын ол чедирештирип туткан, ам тракторист эргени чедип алган.

Районда муракчы кино-механиктеринг бирөөн Федор Картин бердинген оналданы ай санында 130 хуудан кудулаптай келген. Оң ажылын чон мактап турар.

АГАРЛААШКЫН

Колхоз бо чылын хой агарлаашкынын чогуур өйүндө организастиг чоруткан. Ол болза баш бурунгаар белеткелди херечлеп турар.

Кыргызда үезинде электр агрегаты доктаама ажилдап турган. Ол ышкаш хол хачымылыг малчылар эволюларын оларар айым-биле база тургускулаан.

Күш-ажылды шын организастип, ылангыя техникамы чон ажылдаанындан чыгыс негелдеде бөзүн 2600 хире хойжу агараан, оң 1403 кг дүктү алган. Бо ажылга Ч. Долбажан, М. Кетин-оол ышкаш муракчылар хей илерөөн.

КЕЛИР ЧЫЛДЫҢ ДУЖУДУНГЕ

«Күш-ажылдың хостуу» колхоз чыгы кур чер аударылганын чедирештирип чоруткан. Амыг үеде күсүк анык аударылганын организастиг чорудуп турар.

Бо талазы-биле бирги хону бригаданын механиктерлары дөре көргүзүлгө болуп, 820 амыл агаргыш аударган. Ажылдам чедирештирип үргүзүлгөп турар.

Күсүк анык аударылганында В. Харюшин, Н. Сухарады олар «ДТ-54» тракторлар-биле хүнде 6 гектарын аудар норманы 150 хуу ажыр күөсөдип турар. Ажылдам режими, эки шынары дөш чарыг колхозтун механизаторларынч өртүзүнгө калбарган.

Т. ОЧУР-ООЛ.

Комсомолчу дилинги

«Коммунизм өрүк» колхозтун анык дилинги колхозчу М. Бичев-оол бөлүгүн колхозтун пилорамазына ажилда-ла 4 чыл болган. Ол бо чылын бөт өрөдиге-биле тракторну өрөнип алган. Оңу өрөнгезиниң шыгалдазын ол чедирештирип туткан, ам тракторист эргени чедип алган.

Колхоз баштаар чери пилорамада «ДТ-28» деп тракторну бижылгаан. Бичев-оол тракторну башкарышыла, пилораманы ажилдадып турар. Анык дилинги бо чылын 9 айлар дургузунда 1800 кубометр маштыг дилдирген. Колхоз тудуун, Чөөн-Хемчик район.

«Коммунизм өрүк» колхозтун анык дилинги колхозчу М. Бичев-оол бөлүгүн колхозтун пилорамазына ажилда-ла 4 чыл болган. Ол бо чылын бөт өрөдиге-биле тракторну өрөнип алган. Оңу өрөнгезиниң шыгалдазын ол чедирештирип туткан, ам тракторист эргени чедип алган.

Колхоз баштаар чери пилорамада «ДТ-28» деп тракторну бижылгаан. Бичев-оол тракторну башкарышыла, пилораманы ажилдадып турар. Анык дилинги бо чылын 9 айлар дургузунда 1800 кубометр маштыг дилдирген. Колхоз тудуун, Чөөн-Хемчик район.

«Коммунизм өрүк» колхозтун анык дилинги колхозчу М. Бичев-оол бөлүгүн колхозтун пилорамазына ажилда-ла 4 чыл болган. Ол бо чылын бөт өрөдиге-биле тракторну өрөнип алган. Оңу өрөнгезиниң шыгалдазын ол чедирештирип туткан, ам тракторист эргени чедип алган.

Колхоз баштаар чери пилорамада «ДТ-28» деп тракторну бижылгаан. Бичев-оол тракторну башкарышыла, пилораманы ажилдадып турар. Анык дилинги бо чылын 9 айлар дургузунда 1800 кубометр маштыг дилдирген. Колхоз тудуун, Чөөн-Хемчик район.

«Коммунизм өрүк» колхозтун анык дилинги колхозчу М. Бичев-оол бөлүгүн колхозтун пилорамазына ажилда-ла 4 чыл болган. Ол бо чылын бөт өрөдиге-биле тракторну өрөнип алган. Оңу өрөнгезиниң шыгалдазын ол чедирештирип туткан, ам тракторист эргени чедип алган.

Колхоз баштаар чери пилорамада «ДТ-28» деп тракторну бижылгаан. Бичев-оол тракторну башкарышыла, пилораманы ажилдадып турар. Анык дилинги бо чылын 9 айлар дургузунда 1800 кубометр маштыг дилдирген. Колхоз тудуун, Чөөн-Хемчик район.

«Коммунизм өрүк» колхозтун анык дилинги колхозчу М. Бичев-оол бөлүгүн колхозтун пилорамазына ажилда-ла 4 чыл болган. Ол бо чылын бөт өрөдиге-биле тракторну өрөнип

ЯЗЫНЫҢ XV СЕССИЯЗЫНДА

Бош болуп турар-дыр деп ол демдегелен.

«Ийн кыдат күрүөлөр» дээриниң теориясын шийтирилди буруу шапшымаан, Т. Живковтун оззалап демдегелени бола, чакыс кыдат күрүне—Кыдат Улус Республика бар бооп турар, илчаарга Тайвань ортулукту Кытайшкан Штаттар дүрүм чокка эжелеп алган-дыр. Ол ортулукту хостап алыр чорук болза бугу социалисттик чурттарга, бугу-ле депшигелди кижик төрөлгөтөшгө деткиди турар КҮР чазаның ыдыктыг күрүөлгөш болур.

КҮР-нү КНО-же деп-доруан киринерин эргежок чугулазын үндөшөш, Т. Живковтун айтыканы бола, бодунуң догунап келген үезиниң дүргүзүндө Кыдат Улус Республика экономика талазы-биле кайгачык улуг чедиркинерини чедип алган болгаш тайбын кожа-хөлбө догунашканың беш принциптери амылдан кылырыңды инициатору болган. Ожум океан районуна атомнуг чепсек чок зонаны тургузары дөш ол туржуп турар.

Чугулазың түнелинде болгар төлөзөлерин баштыгыңды оззалап демдегелени бола, кижик төрөлгөтөшгө дөрттүң бир кезини киришпей турда КНО-нүң ажылы чедиркинини бооп шыдаас. КҮР киришпей турда, чепселенишкенин дүжүрери шыкшан ындыг кол айтырылган шийтирилтенин шыдаас. Нугу чөнгөлөргө болгаш кажарлашкынарга чөрүштүр, КНО-га КҮР-нү киририн деткип турар чурттарың салы чыл бүрдө улам өзүп турар. Болгарияның Улус Республикасы КҮР-нүң КНО-да дүрүм өзүгээр эргелерин катеп тургузар дугайында совет төлөзөлериниң саналы деткип турар.

Кол комитеттин дүшөш сессияның ажылының чурумун халагайы-биле үрөп турар болганда оон-биле чепшөргөш шыдаас бис деп Омар Лютең (Кытайшкан Араб Республика) демдегелен. Кытайшкан Нацпарл Организацианы Кыдаттың төлөзөлгөсин дугайында айтырыгы бир сессиядан бир сессияга чылашып шыдаас. Ассамблея бо улуг чугула айтырыгы хун чурумунга кирер дүшөшгөтөшгө. Ол айтырыгы чугула-жыры КНО-да политиктик байдалды өнжидеринге, күрүөлөр аразында чөрүлдөлөриң өзөжөдөринге дулазар.

Непалдың төлөзөлгөчкүн Р. Саха база-ла КҮР-нүң КНО-да дүрүм өзүгээр эргелерин катеп тургузарын деткип чүве чугулазын. КНО-нун ажылында Кыдаттың киржилгези чепселенишкенин дүжүрери дөш шыкшан ындыг чугула айтырыгларын шийтирлөөринге дулазын, бо организацианың чугула быгылап болур. Чогун-на оң учурунда Непалдың төлөзөлериниң кол комитетиниң резолюция төлөзөлгөсин бодунуң чазаланын кирип, алаа КҮР-нү КНО-га киринери савалдан турар деп, Р. Саха демдегелен.

Кыдат бола КНО-нун Уставының үндөмөкчилериниң бирөөн-дир, илчангаш чугула оң дүрүм өзүгээр эргелерин хандырып бөрииниң дугайында чоруп турар-дыр деп, Непалдың төлөзи дивалап демдегелен. Алаа холбаштыр ол бола, КНО-га Кыдаттың төлөзөлгөсин дугайында айтырыгы хун чурумунга кирер дугайында совет саналды деткеш болгаш бир өс Ассамблея ол саналды күрүөл албас болза, ол бодунуң мурунку доктаалары болгаш КНО-нун Уставының негеделерин үрөөн ол болур деп онзаап демдегелен. Кыдат Улус Республиканың чазак чамдык күрүөлөргө таарык-дал, таарышпас-даа болза, 10 ажыг чыл дүргүзүндө догунап туруп келген болгаш оң киржилгези чокка Мыракы Чэен чүк районуңда база чепселенишкенин дүжүрелгезиниң бүгү делегейге амдыралчы чугула жүрү-дузалыг айтырыгларын шийтирлөөри шыдагыңмас деп, ол демдегелен. КНО-нун 33-тен хей кезигүнери Кыдаттың улусчу чазан — ол улуг күрүөнүң кара-чакыс дүрүм өзүгээр чазан хүлөп өргөн. КНО-га киржилгезин Кыдатты чайлапкан чорук КНО-нун ат-алдары аажок сулараткан.

Англи төлөзөң чугулазы мырың-дай-ла бүтүрөңч өсө болган. Кыдаттың төлөзөлгөсин дугайында айтырыгда чүгү-даа өскерилбөөн чүве деп англи чазактың хал турар хоозун чылдагаанын дагынырап-дан башка ол чүгү-даа тышпаш. Резолюцияның америк төлөзөлгөш ол шүүт деткеш.

КНО-га Кыдаттың эргелерин катеп тургузар дөш туржуп, Гиненяң төлөзө Исмаил Туре чүве чугулазын. Ол бола Непалдың чазал-газын деткеш болгаш бодунуң чазал-газын база кирген, ол чазала КНО-да чанкайшкын КҮР-нун төлөзөлгөчкүн-биле солугурун саналдан турар.

Гананың даштыкы херектер министри Аджеинг сагындырганы бола, Кол Ассамблеяның сессиязы-

га кылган чугулазын президент Нкрума КНО-га Кыдаттың төлөзөлгөсиниң дугайында айтырыгың таллазы-биле Гананың туржун тодаргай айткан. Бистиң чуртүвүстүң чазак КҮР-нун КНО-да дүрүм өзүгээр эргелерин доп-доруан катеп тургузары дөш кезеде туржуп келген деп, ол чугулазын. Кытайшкан Штаттар Кыдаттың КНО-га төлөзөлгөсин дугайың хун айтырымы кылп киринеринге безин удурлап турар-дыр. Илчангаш-даа бугу күрүөлөр ол айтырыгың кайгамчык улуг учур-дузалык болп, ону чугулажырын моондактар эрге кылма-даа чок деп чугулазын.

Алды чүс миллион чонунт Кыдат бодунуң чазан шийли алып эргелиг, оң шийлишкени КНО-га хамаарышпас деп, Гананың төлөзөлгөчкүн демдегелен. Чугула Барың чүктүн капиталисттик оруу шын болгаш дүрүмүң деп санаар айылдыг. КНО-га Кыдатты хүлөп алмынга удурлап турар ындыг күрүөлөриң туржунга хамаарыштыр бодунуң бодалым тодаргай илередиң сөздөрү ө Африканың анык күрүөлөринде келген деп, ол онзаап демдегелен. Бистиң бодалымс-биле алырга, ол кончуг айылдыг турш, бодунуң төртүтүң келген үезинде политиктик системамы кандыг-бир улуг күрүөгө таарышпас бооп болур келир үеге кандыг-даа африк күрүөлөри маңа хүлөп алмын ол турш шийтирил болур. Оң чижөө болза Конгода байдал болур. Лумумбаның чазак-даа, Алжиринг Революци тур чазак-даа боттарының чурттарының национал өргө-амштары камгалап турар боорга, оларны коммунисттик чазактар деп чарлап турар болгай. Гананың чазак коммунизмин таллазыңга чайгылыг турар деп күрүе секретары Гертер база-ла илчангаш чарлаан. Гана ботун нейтралитетти барымдаалан сагып, бугу чурттар-биле өңи харылашары болгуну күрөп турар деп оратор демдегелен. КҮР КНО-нун уставын сагымай турар болганда, ону КНО хүлөп ол хоржок чүве дээр хоозун тузуттургу Аджеинг чүрү шийткен. КҮР-нү КНО-га хүлөп алмынган отылаар чорук байдалды чугула чидигелдириң болур деп ол тууен чугулазын.

Венг Улус Республиканың төлөзөлгөчкүн даштыкы херектер министри Эндре Шинтун онзаап демдегелени бола, КНО-га 600 миллион чонунт чурт төлөзө чок турда ол организацианың бүгү талазыг деп чугулап болбас. Илчангаш чепселенишкени дүжүрери шыкшан ындыг чугула айтырыгы КҮР-нун киржилгези чокка шийтирил шыдаас. Ол улуг чурт-турар бо организациада төлөзөлгөчкүн КНО-га Кыдаттың илчангаш артык күрөңч деп, КНО-нун өптүгү ва-жарлашкын турга-даа, төгү бур-гунгаар чоруп турар, илчаарга КҮР КНО-да бодунуң олуунуң өлөй бээр ө мрак өсөс. Чугулазың түнелинде венг төлөзө совет саналды деткеш.

Индияның төлөзөлгөчкүн, камгалап министри Кришна Меноун онзаап демдегелени бола, Ассамблеяда чугулазын турар бо айтырыг политиктик улуг учур-дузалыг. КНО-нун Уставын хандыр деп орадал-жышкын өңи чүвеге чедирбес. Кыдат Улус Республиканың политик-ажа хамаарыштыр АКШ-тың тып алган күгүчү хоозун бодаларын сойлап илеретишпаш, Менон бола Кыдаттың тайбын өсөс чурт кылдыр бодыктаарда КНО-нун Уставы-биле чагакташып турган херээ чок деп демдегелен. КНО-га Кыдаттың төлөзөлгөш турар эргезинге шийтир катпышкан, Кытайшкан Нацпарл Организацианы, угаан-сарылга удурлаштыр, түвөңи амылты байдалын чаап чакырып турар-дыр. Бо айтырыгы Англиның туржун дугайың эдепсигенин Индияны камгалап министри илереткен.

Индий төлөзө Моол Арат Республиканы КНО-га хүлөп алмыр дөш база турушкан.

Меноун онзаап демдегелени бола, Бандунг конференцияны эргетиринге КҮР чугула рольду ой-наган, илчангаш КНО ол байдалды барымдаалап барып шыдаас. Чанкайшчилер Кыдатты төлөзөп шыдаас, чүгө дөргө олар кыммында төлөзөлөй, чүгө 7-ги америк флоттун детикчези-биле туттунуп турарлар деп Нерунуң чугулазын ол сактып айткан.

Кыдаттың улусчу чазаның бүрү-биле дүрүмүң чорун бодыкта-вышпаш, Менон англи тергилдеге удур америк революцияны чижөөн база Россияга болган социалисттик революцияны айткан. Индия хамаарыштыр кылат агрессия бооп турар дээр дугайында «чылдактары» Менон шийтирлени-биле бурру шапкан, «ол «чылдактар» дөргө Кыдатты КНО-га хүлөп алмынга удур-данып турар кижилерини тып алган хоозун чүгүлдери-дир деп айткан.

Көжө орайлаң төлөзө, хурал моон-биле добузган.

Лаостун хаан чазак-биле Нео Лао Хак Сат партияны чугулаажышкынына-рынга холбаштыр

ХАНОЙ. (СЭТА). Вьетнамның информация агенттелиниң дыңатканы-биле алырга, Нео Лао Хак Сат партия-биле чугулаажышкыны-нарын чорудар төлөзөлерин Лаостун хаан чазак томулган деп, Вьетнам-ның радиоу октябрь 4-те дыңаткан. Төлөзөлерин информация болгаш камааты албан министри Куинин Фолсена баштап чорур деп турар.

Нео Лао Хак Сат партияның ТК-ны ийн талаларга хамаарышкын бугу-ле айтырыглары Женева болгаш Вьетнаң дугуржулгаларга үндөшөш шийтирилээр соругу-биле Лаостун хаан чазак-биле чугулаажышкынынарын чорударына үш кижик составтың төлөзөлерин томул-лаан. Төлөзөлерин партияның ТК-нын илчигине секретары болгаш 1957—1958 чылдарда Лаостун каалистик чазаның министри чоран Фуми Вонгвиши баштаар.

Патет-Лаонун шериг кезектери Муонг-Иеун хоорайны хостаан

ХАНОЙ. (СЭТА). Вьетнандың келген дыңадыглары тайлыбырлавы-шпаш, Вьетнам информация агенттели-ниң дамыдып турары бола, Патет-Лаонун шериг кезектери болгаш Лаостун улусчу чепсектик күш-тери моңу наймысылазы Сам-Неа хоорайдан муруну-чөң талазында 30 километр хире ырак турар Муонг-Иеун хоорайны Фуми Носаваның үймөкчилеринде хостаан.

Мынчангаш 1957 чылда Лаостун хаан чазак биле Патет-Лаонун күш-териниң аразыга чарган вьетнаң дугуржулгага дүштүр хааның дүрүмүң администрация чери бугу Сам-Неа моңуда катеп тургустунган.

Даштыкыдан допчу медөөлөр

★ Совет профивидел төлөзөлери Чилиде чедө берген. Чили ажыгыч чонарың чакыс аай профивидел төвүнүң ажык-чорудугазы-биле төлөзөр тамыжар.

★ 1961—1965 чылдарда Югославия биле Чехословакияны аразында салды дугуржулгазынга ат салышкыны Бергдала болган. Ийн чурттарың аразында салдыгы улуу-биле калбартырың дугуржулга көрүп турар.

★ Кыдаттың дашкаар үндүрер баранарың кусту армарказы Гуанчжоуда ажыттыган. Кыдаттың дашкаар баранар үндүрер оң-оң компаниялары болгаш каттыжышкыны армарказ киржиң турар.

★ Сальвадорун национал хооб-лудууда ассамблеяның шийти-риң өзүгээр ол чуртка дүвүрө-зиниң байдалдыг хуусаанын база 30 конука узаткан болгаш конститу-цияда айткан бүгү-ле магалда-ларны соксаткан. Куба революцияны дөткөн студенттер биле поли-цияны аразыга үскүлөшкенин Сан-Сальвадарга болган сөөндө дүвүрөзиниң байдалы сентябрь 5-те чараанын.

★ Карсруде барың-герман студ ГДР-ниң хамаатысы Рудольф Эгертерин үш чартык чылда кара-жыга олуртуру-биле шийткен. Германияның Коммунист партия-зының ажык-чорудугазын үргүчү-көөр дөң кижик деп ону бургад-кан. Р. Эстерле Барың Германияда бодунуң төрөлдөриңе чедип келген үезинде ону барың-герман полиция гудуп хорутуулан.

КОНГОДА БАЙДАЛ

ЛОНДОН. (СЭТА). Конгодан көп турар медөлөриң өзүгээр алырга, колонизаторлар Патрис Лумумбаның дүрүм өзүгээр солугуттурган чазак-га улур сүлөзөни үргүчүлөп турар. Лумумбаның чазаның Конго парла-ментиниң депутаттарын удурлаанды-рар дөш аажок хей акша түнөриңи чарыгдан турар. Сөөлүгү хүнерде колонизаторлар парламентиниң чам-дык депутаттарын парламентиниң чам-дык депутаттарын боттарының талла-зынче өскерилдирип кирип алыр аргалыг болганар.

Барың талакы чурттарың ин-формация агентлидериниң дыңа-ты турарын өзүгээр алырга, Лу-мубаның чазаның орук харыла-заларың министри турган болгаш Иле-онуну деп адаттыган чазактың талла-зынче өскерил кирген А. Соколовун медегелени бола, «Конгоңуң нацио-нал шийтөөшкени» деп партиядан парламентте алды депутаттар Лу-мубаны моон сонгаар деткиринден отылаан турар.

Солдаттары парламентиниң албан кылдыг бажыныче депутаттарын мынчага чедир киринер чепшө-вейи турганы полковник Мобуту Соколо-биле чугулаажышкынынарын кылганың сөөндө парламентини чымдылар «аргалары өрөңи көрүп» турар. Колонизаторларын болгаш оларның төлөзөлериниң бод-лы чүдөп дие, Лумумбаның чазак-га идегес чорукту илерейлөөрүнче парламентини кыжаның болгаш хэзилөөшкениң аргалары-биле а-

Совет Эвилелерини кызыгаарларына америк, англи самолёттарың ужудуушкунары

ВАШИНГТОН. (СЭТА). Питтсбург-та үнүп турар «Пресс» солун «Кытайшкан Штаттар Россияның чоогун-га ужудуушкунары база катеп кыл-дып турар. Ол ужудуушкунарга англи ужар чүгү база киржиң тур-лар» деп эгелерин Лондондан алган дыңадыгың парлап үндүргөн.

Идегелди диртип турар бөлүк-териниң тайлыбырын айттышпаш, корреспондентиниң бижип турары бола: «Кытайшкан Штаттарын шериг-агаар күштери Англияга баа-залардан демир көжөгенин чөгүдө да-разведка ужудуушкунарын база катеп эгелөөн болгаш «РБ-47» само-

Чанкайшчи шпюоннары шийткени

ПЕКИН. (СЭТА). Экономикага болгаш шериге хамаарылагы сан-мөлөзөлерин чыгар база Гуанду му-жуунуң улусчур бодурдулгелеринге болгаш күрүе албан чедирлерге үрөдөкчи амылдары организаста-ры-биле Гоминтан Кыдаттың де-вискарориче чоруткан бөлүк чанкай-шчи шпюоннары болгаш үрөдөкчи-лери шийткен суд Кыдаттың муруну чүгүдө Гуанчжоу хоорайга болган. Оларны тулуп хорутууда үезинде чаштыр чүгүлдери, чакыт би-жигелдиң херекселерин болгаш өскө-ке-даа шпюончу дериншиктерини ху-нап алган. Гуанчжоу хоорайны улус суду чанкайшчи агентти-лери дөдө хемчег-биле боолан шийдер деп доктаалды үндүргөн.

Маккартизм „ам-даа өлбөөн“

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). «Нью-Йорк Таймс» солун редакция чүгүдө АКШ-та маккартизм «ам-даа өл-бөөн» деп минир укурга таварыш-кан. «Иштики айыл чок чоруктун айтырыгың таллазы-биле сенат комиссиясында база ол шыкшан тө-лөзөлгөчкүн палатазында ындыг чөргөлиг комиссияда — америкага улур ажык-чорудугазын итөөр талла-зы-биле комиссияда ол-ла угаан хөңөнерин (тодаргайларга маккар-тизмниң — редакцияның тайлыбы-ры) көргүзүлгөри бистер шупту-лус ам-даа болгачок-ла көрүп ту-рар-дыр бис» деп солун бижкөн.

Сураглы өртемден Лайнус Полин-гени байысаар сенат комиссиязын-га үргүчүлөп турарын чижектерин бирөөн кылдыр ол солун көргүсөн.

Обласка агаар-бойдустан байдалы

Бөгүн обласка бодуттагылап каап турар, обласкы чамдык чедеринге чазак-хар чаар хун болуп. Кымыл-га чазакшы шоолуд өсөс. Хат өй-та-мында, соңу-барың чүк атла-нымышкын. Агарың температу-разы: обласка—5—10, а Кызылта—8—10 градус чылгы.

Редактор К. С. ШОЙГУ.

КИНОТЕАТЛАРГА

Бөгүн «ВЛКСМ-НИИ 30 ЧЫЛЫ» (улуг залга): «Муң шырарыг юнис», 10, 12, 2.15, 4.15, 6.15, 8.15, 10.10 шактарда; бече залга: «Ынакшып чылдары»—5, 7, 9 шактарда. «НАА-ХЕМ»: «Атаман Кодр»—11.15, 1.15 шактарда; «Ондакты эшчинер»—3.15 шакта; «Дэргэ Питени дайызың тылында»—5.15, 7.15, 9.15 шактарда. «ВОСТОК»: «Амынчан Вангур хем»—3.15, 5.15, 7.15 шактарда; «Сыдыстар»—9.15 шакта.

ОБЛАСТЫҢ КИНОЭКРАННАРЫНДА

деп кинону көрүңер.

Францияның компартиязының политбюрозунун медегелели

ПАРИЖ. (СЭТА). Францияның Коммунист партиязының Төп Комитетиниң Политбюрозунун парлаан медегеленинде чугулааны бола:

«Алжирде дайыны уламчылап турар чорук француз улустун дыма хей кезиниң хөңүн калдырган болгаш олар ук дайыны улам-на күштү-биле көр хөңи чок болуп турар».

Анаа удур калбак шийтөөшкенин калды-дошкун ажылашкынар-биле соксадырың чазактан орадалжып турарын айттышпаш, ФКП ТК-ның Политбюрозунуң медегелени бола: «Тайбыны тургузар арганы бөөр калбак шийтөөшкени улам күштөлдүн дээр болза хей сангыг кыйгырылгар-биле сандаран болбас. Илчир чорук маса чонун чүгө сулардыр анаар. Улуг организациаларың болгаш шийтөөшкениң баш удур сургаалда болгаш чөшөөрлөк чокка чамдык кыйгырылгарын үндүрер чорук тайбынга мыакшыдыг күштерини быдаралды болгаш анаа удур хемчеглерин алырын чингедир.

Дайыны соксадырың болгаш алжир улустуң бот баш-минир эргезин бөрииниң дугайында чугулаажышкынынарын кылырын чедип алыр дие, бо талазы-биле нити тура-сорук тайбының таллажылары шуптузуң каттыштырган турар учурлуг» деп Полит-бюро онзаап демдегелен.

«Сыры харылаа-биле амылдан эгелээринче, «Алжирге тайбын дөш» нити күженишкенин идепкейлеринге эң калбак кир-жиринче» партияның бүгү амылдакчалары, партияны бүгү ор-ганизациаларын Францияның Компартиязының ТК-зынч Полит-бюроу кыйгырган.